DŮLNÍ NOVINY

NOVINY CZECH COAL GROUP A SEVERNÍ ENERGETICKÉ

číslo 10 | říjen 2017 | ZDARMA

Severní energetická | Vršanská uhelná

Rypadlo se vrací s Raptorem > Strana 3

Soustružníci pomáhají údržbě > Strana 5

Jak se zachraňuje z komína > Strana 6

Manželé Raisrovi už obešli rovník > Strana 11

Mostečtí hasiči slaví 150 let > Strana 13

Školáci soutěžili s Merkurem

Více než dvě desítky modelů z populární stavebnice Merkur si mohli během října prohlédnout návštěvníci mosteckého Střediska volného času.

Jejich autory byli žáci osmi mosteckých základních škol, kteří v rámci soutěžní výstavy Chytré hlavy si hrají s Merkurem zpracovali téma energie.

„V loňském roce jsme ve spolupráci s Ústeckým krajem věnovali tři miliony korun na nákup stavebnic Merkur pro jedenáct mosteckých základních škol. Chceme tímto způsobem žákům zpříjemnit výuku technických oborů, jejichž absolventů je v regionu stále nedostatek,“ vysvětlil na zahájení výstavy Petr Procházka, technický ředitel společností Vršanská uhelná a Severní energetická.

Populární stavebnice se postupně vyvíjela a v současné době je vhodná i pro studenty středních a vysokých škol, kterým umožňuje konstruovat složitější modely. Proto letos od Vršanské získala příspěvek na nákup Merkurů i VOŠ, OA, SPgŠ a SZŠ Most. *„Naše podpora pokračuje, zhruba půlmilionovou částkou jsme přispěli na nákup těchto stavebnic nejen mostecké střední škole s kapacitou více než dvou tisíc studentů, ale i základní škole v Meziboří,“* doplnil technický ředitel.

Soutěžní výstava ve Středisku volného času měla ihned po svém zahájení svého vítěze. Odborná porota při vernisáži vybrala Stanici Merkur vytvořenou žáky základní školy z ulice Obránců míru. O dalším vítězi rozhodovali návštěvníci svým hlasováním (do uzávěrky DN nebyl vítězný model známý – pozn. red.) Ceny vítězům věnovala Vršanská uhelná. *(red)*

Hlasovat o nejlepší model mohli kromě odborné poroty také všichni návštěvníci výstavy Chytré hlavy si hrají s Merkurem. Foto: (pim)

E-shop Chytré hlavy hlásí vyprodáno

Z pěti nabídek upravených do podoby e-shopu vybíraly letos školy na Mostecku v rámci 8. ročníku grantového programu Chytré hlavy pro Sever Vršanské uhelné.

Celkem poslaly 45 objednávek, z nichž těžební společnost vybrala 14, které získají finanční podporu na vybudování nebo modernizaci učeben. Dalších deset realizovala formou seminářů, vzdělávacího projektu Uhelná maturita nebo exkurzí do elektrárny. Podle očekávání přitáhla největší pozornost nabídka Edisonův kabinet, do níž školy přihlásily 23 projektů na zkvalitnění přírodovědného a technického vzdělání. Podporu na realizaci získalo deset základních a středních škol. *„Výběr projektů je rok od roku obtížnější a všechny přihlášené by si určitě podporu zasloužily. Jsem rád, že jsme mohli pomoci alespoň některým a zvýšili náš příspěvek na vzdělávání za dobu existence grantu Chytré hlavy na 14 milionů korun,“* uvedl Vladimír Rouček, generální ředitel Vršanské uhelné.

Opakovaně uspěly VOŠ, OA, SPgŠ a SZŠ Most, základní škola ve Strupčicích nebo Podkrušnohorské gymnázium Most se svými projekty na zkvalitnění výuky přírodovědných předmětů a vybudování učebny Svět práce. Poprvé v osmileté existenci grantu putuje finanční příspěvek do základní školy v Lomu.

Pokračování na straně 7

ZEPTALI JSME SE...

Petra Mrvíka, personálního ředitele

V jaké fázi je v současné době kolektivní vyjednávání?

S kolektivním jednáním jsme ještě nezačali, ale zahájíme ho ve velmi krátké době. Před nedávnem byla uzavřena kolektivní smlouva takzvaného vyššího stupně, kterou mezi sebou uzavírají Odborový svaz pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu a Zaměstnavatelský svaz důlního a naftového průmyslu. Nejsme tedy v časovém skluzu, naopak právě teď je ideální čas začít.

Mluví se o tom, že letošní kolektivní vyjednávání bude složité, v čem?

Třeba v tom, že se rozběhne ve všech společnostech skupin Czech Coal a Severní energetická.

Pokračování na straně 2

MLUVČÍ

MfD: Můžete komentovat informaci, že společnost Coal Services prodává areál tábora ve Vrbně?

Společnost Coal Services ze skupiny Czech Coal rozhodla o prodeji areálu tábora ve Vrbně letos v létě. Oblíbený areál získá obec Kadov, která o něj projevila zájem. Kupní smlouvy jsou již podepsány a čekáme na vklad do katastru nemovitostí.

ČTK, ČRo a další média: V Mostě se před pár dny konal Skok přes kůži, můžete přiblížit, co to znamená?

Skok přes kůži je nejvýznamnější hornická slavnost. Jedná se o slavnostní přijímání absolventů báňských oborů do cechu hornického. Má svá přesná pravidla a jde o jedinečnou možnost vidět řadu hornických tradic. Veškeré dění zahajuje pochod městem, tzv. salamandr. Slavnost pokračuje samotným ceremoniálem skoku v tzv. noře – v našem případě v hlavním sále mosteckého kulturního domu Repre. Řídí ho Slavné vysoké a neomylné prezidium, zpívají se hornické písně tzv. karmíny.

Do Mostu se tato unikátní akce vrátila opět po pěti letech a zúčastnilo se jí na 400 zástupců hornictva z celé republiky, Slovenska či Polska. Letošním hostitelem byly Vršanská uhelná a Severní energetická společně se Zaměstnavatelským svazem důlního a naftového průmyslu.

Že má tato hornická podívaná dlouholetou tradici dokládá fakt, že se jednalo již o 128. Skok v novodobé historii.

Gabriela Sáričková Benešová, mluvčí skupin Sev.en a Czech Coal

Uhelné velkostroje po revizi

Čtvrtletní revize velkostrojů by se dala přirovnat k preventivní prohlídce. A právě takové prohlídky mají za sebou oba uhelné velkostroje KU300/K107 a KU300/K96 z úseku uhlí Vršany.

První podstoupil revizi velkostroj K107 a během týdne na něm členové jeho osádky i zaměstnanci údržby a garanti generálních oprav z Krušnohorských strojíren Komořany (KSK) opravovali strojní zařízení. *„V rámci garance byla provedena úprava vodící lišty snímání zdvihu stoupavého podvozku. Kromě toho probíhaly opravy strojního zařízení podle rozpisu prací,“* nastínil rozsah prací Stanislav Fára, vedoucí úseku uhlí.

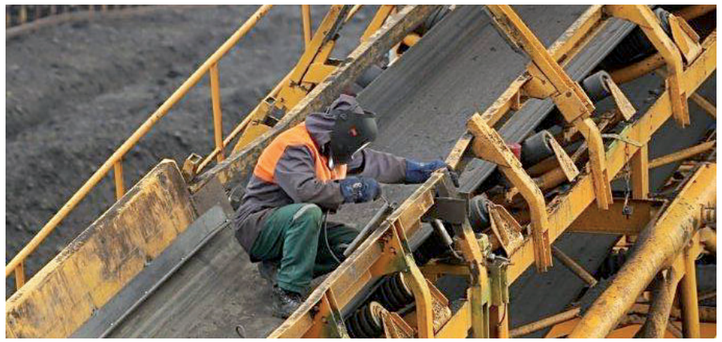

Součástí čtvrtletní revize velkostroje K107 byly i nezbytné opravy na PVZ 303, mimo jiné například oprava jeho bočnic. Foto: (pim)

Odstávku uhelného rypadla využili na úseku uhlí jako vždy také k revizi PVZ2500/303. Opravovaly se bočnice a dopadová místa násypky nakládacího výložníku, ale i některá další místa.Týden po ukončení čtvrtletní revize na velkostroji K107 byl za stejným účelem odstaven i jeho „starší bratr“ se závodovým označením K96. *(red)*

ZEPTALI JSME SE...

Pokračování ze strany 1

Jedinou výjimkou je elektrárna Chvaletice, kde se kolektivní vyjednávání řeší samostatně. Jak se během let měnila struktura naší těžební skupiny, jsou kolektivní smlouvy nyní v jednotlivých společnostech nastaveny různě. A naším cílem je co nejvíce sjednotit odměňování v jednotlivých společnostech. Dalším faktem je, že ještě před začátkem jakýchkoli jednání je veřejnost ovlivněna mediálními výstupy. Šíří se nejrůznější informace, které jsou mnohdy lákavými sliby z kampaně parlamentních voleb, ale neodpovídají objektivním možnostem.

Tématem, které bude zaměstnance zajímat asi nejvíc, je mzdový růst.

Dennodenně se ve zprávách objevují informace o tom, jak ekonomika roste a zaměstnavatelé proto mohou zvyšovat mzdy. V této souvislosti je třeba si uvědomit, že pracujeme v odvětví, které žádný ekonomický růst nezaznamenává. Reálný růst mezd navíc budou ovlivňovat významné investice, které jsou pro budoucnost celé skupiny naprosto nezbytné a které budou probíhat právě v následujících třech až pěti letech. Vnímáme ale i současnou situaci na trhu práce a s tím související požadavky zaměstnanců. Proto také se zvyšováním mezd v nové kolektivní smlouvě počítáme. Kolektivní vyjednávání ale nezahrnuje jen mzdy, budeme jednat i o zaměstnaneckých benefitech. Ty jsou v současné době rovněž rozsáhlé a mají v různých společnostech různé hodnoty.

Je stanoven nějaký termín, do kdy by mělo kolektivní vyjednávání skončit?

V tuto chvíli se nedá hovořit o tom, jak kolektivní jednání dopadne. Současné kolektivní smlouvy platí do konce roku, nejpozději do března 2018. Rádi bychom vyjednávání o nových kolektivních smlouvách ukončili ještě letos, abychom případné změny mohli nastartovat už od ledna. *(pim)*

Kotelna splní emisní limity

V elektrárně ve Chvaleticích finišuje přestavba najížděcí kotelny. Změnou palivové základny, kdy stávající olejové hořáky budou nahrazeny novými nízkoemisními na zemní plyn, se sníží emise kotlů tak, aby splňovaly nové limity platné po roce 2018.

Po rekonstrukci se přestane v najížděcí kotelně používat těžký topný olej – mazut, a proto se musely postavit nový distribuční plynovod z nedalekých Chvaletic a regulační a měřicí stanice plynu. Na plynovod budou napojeny další ekonomické subjekty v sousedním průmyslovém areálu. Výstavbu realizuje sdružení firem Rekomont, I. SPZ a RUBING. Dokončena bude v závěru roku.

Nový plynový hořák má již první z kotlů. Po jeho najetí se vymění hořák i na druhém kotli. Na oba kotle bude nainstalován ekonomizér pro využití odpadního tepla spalin a zvýšení účinnosti. Od července má najížděcí kotelna také nový komín upravený na spalování zemního plynu. Měří 35 metrů. Po dokončení plynofikace se dostanou emisní limity CO pod 50 mg/Nm^3 a NOX pod 100 mg/Nm^3.

Najížděcí kotelna vyrábí páru, která se využívá k najíždění elektrárenských bloků a pro výměníkovou stanici vytápění areálu Sev.en EC. Slouží také jako záložní zdroj tepla pro soustavu CZT Chvaletice. Kotelna má dva kotle o celkovém instalovaném jmenovitém tepelném příkonu 37,9 MW. Průměrný roční součet provozních hodin obou kotlů dosahuje zhruba 206 hodin. *(kapr)*

Detail nových nízkoemisních hořáků na zemní plyn. Foto: (kapr)

Do provozu s Raptorem

Uhelný velkostroj KU300/K107 se stal prvním rypadlem ve Vršanské uhelné, které má odolnější dopravní pásmo Raptor. Po dobrých zkušenostech z jiných částí těžební technologie ho na velkostroj nasadili zaměstnanci Servisu dopravního pásma během čtvrtletní revize.

„Jedná se o standardní gumový pás, vyráběný v Matadoru, který má navíc takzvanou protiprůrazovou vložku,“ vysvětlil Michal Janata, technolog Servisu dopravního pásma Vršanské uhelné. Kromě toho, že je tento typ pásů odolnější proti protržení, má také delší životnost.

Ve Vršanské uhelné už s ním mají zkušenosti, osvědčil se na skrývkovém rypadle KU800/K84, používá se i na zakladači ZP6600/Z86 a na jedné z linek dálkové pásové dopravy. *„Ohromnou výhodou je, že se speciální vložka může využít na pásech pro skrývkovou i uhelnou technologii, které mají rozdílnou šířku. Naši zaměstnanci nepotřebují žádné speciální školení ani vybavení, spoje se na pásech dělají obvyklým způsobem a trvají stejně dlouho,“* připomněl Janata. Při nasazování Raptoru na velkostroj si zaměstnanci Servisu dopravního pásma mohou všechno potřebné připravit v dílně a na velkostroji už pás pouze spojí.

Na velkostroj KU300/K107 se během čtvrtletní revize nasadilo třicet metrů speciálního pásma. V ostrém provozu se nyní vyzkouší, zda vlastnosti Raptoru vyhovují i uhelné technologii. Při další odstávce stroje se vyhodnotí opotřebení, a pokud se Raptor osvědčí, mohl by se v budoucnu objevit i na ostatních uhelných rypadlech. *(red)*

Během čtvrtletní revize dostal velkostroj K107 odolnější dopravní pásmo. Foto: (pim)

Zájem trvá

Téměř 2300 lidí se od května do září přijelo podívat na šachtu v rámci dalšího ročníku Uhelného safari.

Celkem se letos uskutečnilo 114 exkurzí. O něco větší zájem měla veřejnost o návštěvu lokality ČSA, kam zavítalo 52 exkurzí, do lokality Vršany se lidé v doprovu průvodců Uhelného safari vydali 48krát, na rekultivační trasu vyjeli zájemci ve čtrnácti případech. Návštěvníků povrchových lomů ale bylo přece jen o něco víc, protože se v letošním roce uskutečnily také téměř dvě desítky mimořádných exkurzí, jichž se obvykle účastní školní výpravy, zájemci z partnerských organizací i zahraniční odborníci.

Novinkou letošního Uhelného safari bylo vydání takzvaných turistických vizitek, které mohou zájemci získat v informačních centrech v Mostě a Litvínově a nalepit si je do svých turistických deníků. *(red)*

Dokumenty z hlubiny míří do archivu

Likvidace dolu ani zdaleka nekončí zasypáním jam a vyklizením vybavení. Ještě měsíce se například provozní dokumentace nebo důlní mapy třídí a část z nich se odváží do archivu. Je to i případ v loňském roce uzavřeného dolu Centrum, odkud se v současné době řada materiálů stěhuje do Státního okresního archivu v Mostě – Velebudicích.

Odvést část dokumentace do státního archivu ukládá firmě zákon. *„Do okresního archivu ve Velebudicích vozíme zásadní dokumentaci, například důlní mapy, řezy, profily, výpočty zásob. Archivace těchto dokumentů je důležitá třeba pro zpracování odborných posudků, pokud by někdo chtěl využít území, kde se v minulosti těžilo,“* vysvětlil Petr Stanislav, vedoucí útvaru měřictví a geoinformatiky, který zajišťuje předávání dokumentace z archivu dolu Centrum. Přímo v areálu centrumky zabíral archiv celou místnost, kde se nyní veškeré podklady třídí podle typu a postupně odvážejí do velebudického archivu. *„Nejedná se jen o dokumentaci dolu Centrum, najdou se tu i starší archiválie, protože pod centrumku patřily i bývalé doly Humboldt a Kolumbus,“* uvedl Stanislav. Uloženy jsou zde například i důlní mapy z přelomu devatenáctého a dvacátého století. Až do roku 2000 se kreslily ručně. *„Je zajímavé, že až do konce 2. světové války byla i s ohledem na složení obyvatel zdejšího regionu většina dokumentace vedena v němčině,“* připomněl Petr Stanislav.

Ačkoli se většina důlní dokumentace stěhuje do okresního archivu, nikdo nemusí mít strach, že by se v případě potřeby nedostal k písemným podkladům. *„Kolem roku 2007 se veškerá dokumentace digitalizovala, takže vše potřebné máme i nadále k dispozici a můžeme si kdykoliv vytisknout,“* doplnil Stanislav. Stěhování písemností z dolu Centrum do okresního archivu a částečně i na lokalitu ČSA by se mělo zvládnout do konce roku.

Ani to však neznamená definitivní likvidaci Dolu Centrum, ta skončí až závěrečnou zprávou báňskému úřadu, která by měla být hotová přibližně do poloviny příštího roku. *(pim)*

Mapy ve fondu převládají

Velebudické pracoviště je pobočkou Státního okresního archivu Most, které se mimo jiné stará i o dokumenty z výrobních firem z celého Ústeckého a Libereckého kraje.

Původně archiv vznikl pro potřeby tehdejšího SHD, proto zde jsou uloženy důlní mapy ze všech šachet v okolí zhruba od poloviny 19. století. *„Celkem je u nás uloženo 31 627 map a technických výkresů, dohromady přes tři tisíce kilometrů archiválií,“* uvedla Eliška Králová, archivářka a odborný rada Oddělení správy fondů a sbírek pracoviště Most a doplnila: *„Obecně se dá říci, že mapové dokumentace máme víc než ostatních archiválií.“* Důlní historie regionu je tu zmapována velmi dobře, protože jsou zde uloženy dokumenty báňských úřadů a hejtmanství už z 19. století.

Přijít sem může každý a nahlédnout podle pravidel stanovených legislativou do materiálů starších 30 let. *„Chodí k nám studenti kvůli diplomovým pracím, ale i řada soukromých badatelů, kteří se zajímají o historii, ať už například zaniklých obcí nebo o válečnou. Zrovna nedávno tu byl Martin Bareš, který sháněl historické podklady pro Offroad safari, které provozuje,“* připomněla Králová. Místo pátrání přímo v archivu se dá využít i hledání prostřednictvím systému archivních fondů a sbírek PEVA, spravovaných Ministerstvem vnitra. A díky postupující digitalizaci archivních dokumentů v celé ČR se řada z nich dá dohledat elektronicky. *(pim)*

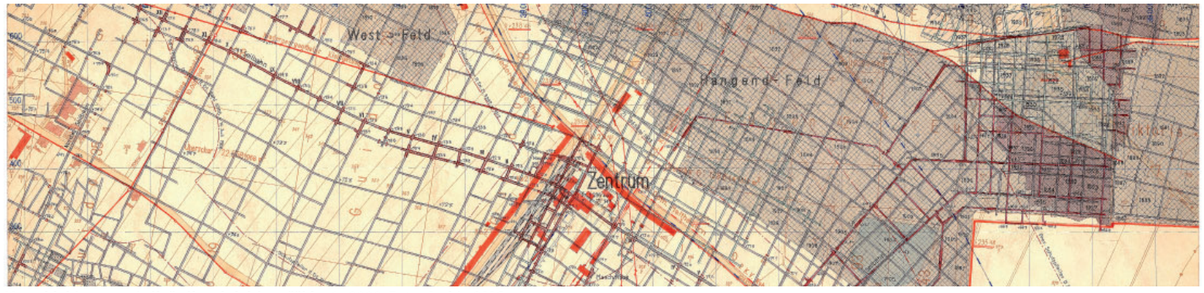

Mapa hlubiny z meziválečného období v měřítku 1 : 2000. Foto: Archiv OMG

ANKETA

Na co nejraději vzpomínáte ze svých školních let?

František Vacek
Coal Services
Na určitou bezstarostnost, která studentská léta doprovázela, na všechny lyžařské kurzy a chmelové brigády, ale i na učitele, kteří nás něco naučili a v životě jsem to pak využil.

Irena Dvořáková
Coal Services
Obzvlášť na léta strávená na střední škole vzpomínám ráda. Na skvělou partu lidí, vlastně téměř na všechno.

Zdeněk Pejchal
Coal Services
Vzpomínám rád třeba na to, jak nás učitelé vedli k samostatnosti, abychom si dokázali v životě poradit. A samozřejmě na spolužáky, se kterými se dodnes scházíme.

Romana Vořechovská
Coal Services
Úplně nejradši vzpomínám na všechny aktivity, které se odehrávaly mimo každodenní povinnou docházku, ať už to byly školy v přírodě, lyžařské výcviky nebo výlety. Všechno nás tehdy bavilo víc, než sezení v lavicích.

Odešel zakladatel společnosti Rekultivace

V polovině října ve věku jedenasedmdesáti let odešla další z osobností, které důležitou část svého profesního života spojily se šachtou. Vladimír Drahorád byl známý jako zakladatel a první ředitel akciové společnosti Rekultivace.

„Akciová společnost Rekultivace vznikla čtrnáctého dubna roku 2000 a Vladimír Drahorád byl jejím prvním ředitelem a místopředsedou představenstva. Předsedou představenstva tehdy byl Jiří Kašpar,“ vzpomíná na začátky Tomáš Šolar, který do Rekultivací přišel krátce po jejich vzniku a s Vladimírem Drahorádem spolupracoval a stal se jeho následovníkem ve funkci ředitele. Hlavním důvodem pro vznik samostatné dceřiné společnosti zaměřené na rekultivace byla na přelomu tisíciletí zejména snaha kontrolovat náklady na tyto činnosti v rámci tehdejší Mostecké uhelné společnosti. Jmenovat ředitelem právě Vladimíra Drahoráda se ukázalo jako výtečný krok. Vzhledem k tomu, že měl zkušenosti v oboru, podařilo se mu velmi rychle vybudovat štíhlou a pružnou firmu, která se mezi ostatními dceřinými společnostmi rozhodně neztratila. *„Už od počátku bylo cílem vybudovat malou firmu s velmi jednoduchou strukturou řízení, ale více rukama v provozu. To je model, který se osvědčil a lépe se s ním manévruje a překonávají případné ekonomické nástrahy,“* vysvětluje Šolar. Stačí si vzpomenout na to, že na založení firmy dostali tehdy její zakladatelé pět milionů korun a zadání dosáhnout pětadvacetimilionového obratu. Už v prvním roce existence dosáhly Rekultivace prakticky dvojnásobku a během prvních tří let už byl obrat téměř osmdesát milionů. Přitom Vladimír Drahorád nebyl nikdy tvrdý manažer, který by koukal pouze na ekonomické ukazatele firmy. Naopak, svou práci měl rád a příroda byla i jeho koníčkem, i když největší vášní bylo cestování. Kolegové ho měli rádi právě proto, že byl vždycky lidský, vstřícný, nedělal ukvapená rozhodnutí a zůstával klidný i v časech, kdy se úplně nedařilo. *„Zřejmě nejtěžší časy jsme museli překonat v době vyhlášení vládních patnácti miliard na sanace škod po těžbě uhlí. Tehdy jsme dostávali minimum zakázek od šachty a museli jsme se začít obracet na externí trh,“* připomněl současný ředitel Rekultivací. I tuhle novou situaci firma dokázala zvládnout. Vladimír Drahorád uměl s citem řešit každý konflikt, nikdo v jeho okolí ho neslyšel zvýšit hlas. S lidmi vycházel po dobrém a i proto na něj i zhruba šest let od chvíle, kdy kvůli zdravotním potížím opustil Rekultivace, vzpomínají kolegové s úctou. *(red)*

Starou jímku ve Vršanech zasypává „pévézetka“

Pásový vůz zakládací (PVZ) má už v názvu způsob využití. Velmi zjednodušeně se jedná o malý zakladač, který dokáže účinně pomáhat i velkostrojům.

Ve Vršanské uhelné se většina strojů tohoto typu (konkrétně PVZ 2500, kde číslo označuje výkonnost stroje v kubících za hodinu), používá jako „prodloužená ruka“ uhelných velkostrojů KU300. Dá se tak velmi jednoduchým způsobem prodloužit operační rádius velkostroje bez toho, aby se musely často přestavovat linky dálkové pásové dopravy. Za pomoci PVZ se rovněž mohou vyrovnávat výškové rozdíly mezi plání velkostroje a dopravníkové linky.

Právě v těchto dnech ale PVZ plní svůj původní účel a zakládá vnitřní výsypku lomu Vršany, konkrétně zasypává dnes už bývalou jímku hlavní čerpací stanice Vršany, která se s postupem lomu přesunula o zhruba sto metrů. Zajímavostí je, že tak jako dnes jímku zasypává PVZ, který spravuje úsek uhlí Vršany, na jaře ji pomáhal hloubit uhelný velkostroj KU300/K107. K vyhloubení nové jímky se muselo odtěžit zhruba 55 tisíc kubíků materiálu, na zasypání bude potřeba 47 tisíc kubíků zeminy a stroji to potrvá přibližně dva měsíce.

PVZ 2500 je v porovnání s „klasickým“ zakladačem ZP 6600/Z86, který zakládá vnitřní výsypku lomu Vršany, o poznání menší. Váží jen 330 tun, tedy zhruba pětkrát méně než je hmotnost zakladače Z86. *(red)*

Terénní úpravy kolem slatinické odbočky potrubí do úpravny důlních vod Vršany. Foto: (pim)

Železo vyměnili za plast

Výměna zhruba čtyř set metrů železného potrubí za odolnější plastové zaměstnávala v říjnu ve Slatinicích zaměstnance úseku odvodnění Severní energetické.

„Pro Vršanskou uhelnou jsme měnili výtlačné potrubí z čerpací stanice Retenční nádrž Slatinice. Délka tohoto potrubí je přibližně kilometr, výměna železného potrubí za plastové se ovšem týkala čtyřsetmetrového úseku od odbočky do úpravny důlních vod Vršany,“ vysvětlil Roman Ptáček, revírník úseku odvodnění.

Tímto způsobem se modernizuje a zlepšuje odvodnění Slatinic i celého železničního koridoru, který vede od úpravny uhlí až na nakládací místa v lokalitě Vršany. Za běžného provozu se voda z čerpací stanice Retenční nádrž Slatinice pouze přečerpává do vloni zrekonstruované sedimentační nádrže Slatinice. Ta je navíc vybavena takzvaným Parshallovým žlabem, který umožňuje i dálkově regulovat průtok vody a vypouštět ji do vodoteče. *„V případě, že by došlo ke zhoršení kvality vody, odvede se vyměněným potrubím do úpravny důlních vod, kde dojde k jejímu vyčištění. Teprve až bude dosahovat parametrů stanovených legislativou, může se vypustit zpět do vodoteče,“* vysvětlil Ptáček.

Náhrada potrubí ve Slatinicích trvala zhruba čtrnáct dní, termín dokončení byl stanoven na poslední říjnový den, kdy zařízení zahájí zkušební provoz, aby mohlo zanedlouho začít pracovat ve standardním režimu. Staré kovové potrubí neskončí ve šrotu, ale jednotlivé železné díly poslouží úseku odvodnění například na výstavbu propustků, nebo jako ochrana potrubí na přejezdech v lomech. *(pim)*

Soustružníci na šachtě pomáhají údržbě

Kdysi to bývala na průmyslovém severu Čech naprosto běžná profese. Dnes jsou soustružníci „nedostatkové zboží“ a mladí se do této profese příliš nehrnou. Již brzy by se to mohlo změnit. Alespoň to tvrdí soustružníci ze strojní údržby Vršanské uhelné.

Soustružníci údržby pracují na klasických obráběcích strojích, což je pro výrobu malých sérií výhodnější. Foto: (pim)

„My jsme soustružníci zaměření na poruchy na zařízeních těžební technologie. Naším úkolem je odstraňovat závady co nejrychleji, poruchy většího rozsahu řeší externí firmy,“ vysvětlil Jiří Vitula, jeden ze dvou soustružníků strojní údržby. V minulosti byla na šachtě velká obrobna, kde pracovala více než desítka lidí. V současné době oba soustružníci zajišťují jen nezbytné opravy. Jejich práce závisí na poruchové službě, která v terénu zjišťuje rozsah závad na technologích a vyhodnotí, zda je potřeba zadat výrobu celého nového dílu, nebo jestli zvládne opravu dvojice soustružníků z údržby. *„V podstatě děláme úplně všechno. Našima rukama projdou části velkostrojů i další těžební technologie, ale i válečky z pásových dopravníků nebo třeba součásti z nakládacího zásobníku podle potřeby jednotlivých provozních úseků,“* připomněl Vitula.

Ve dne i v noci

V běžném pracovním dni se v soustružně zjišťují po ranním raportu závady na strojích z předešlé směny. Strojní údržba má i vlastního technologa, který jednotlivé závady zpracuje, zajistí dokumentaci a podle požadavků z výroby nechá soustružníky vyrobit nové komponenty, případně staré opravit. *„Ve dvou lidech pracujeme v ranních osmihodinových směnách. Na tomto typu pracoviště totiž nikdy nesmí pracovat jen jeden člověk. Musíme být neustále v pohotovosti, protože pokud by došlo k poruše, která by ohrozila těžbu, případně dodávky uhlí k zákazníkům, museli bychom do práce i v noci. Dnes už je ale díky pravidelným preventivním prohlídkám a opravám poruchovost minimální a většina závad je takového rozsahu, že se mohou opravovat během ranních osmihodinových směn,“* doplnil Vitula.

Univerzálové a klasici

Vzhledem k tomu, že soustružníci patří do strojní údržby, která se stará o veškeré strojní zařízení na šachtě, musí podle toho vypadat i jejich vybavení. *„Musíme být vybaveni tak, abychom zvládli opravy veškeré technologie, která se v provozu nachází, od největších strojů, až po ty nejmenší,“* poznamenal Robert Wawrečka, druhý ze soustružníků. V dílně proto mají tři soustruhy, frézu, brusky, vertikální obráběčku a další zařízení. Oba soustružníci musí být „univerzálové“, kteří zvládnou práci na všech těchto typech strojů. Ani jeden není vyučený soustružník, ale obráběč kovů, což je učební obor, který právě univerzálnost zaručuje. Oba se tomuto povolání věnují už zhruba tři desítky let. *„Málo co nás už překvapí, ačkoli za roky, co tuto práci děláme, se řada věcí změnila, i velkostroje se během generálních oprav modernizují a používají se jiná zařízení než před lety. Způsob naší práce zůstává ale stejný. Pracujeme na klasických obráběcích strojích, což je pro nás výhodnější, protože vyrábíme malé série. Ve světě i ve školách už dnes pracují na CNC strojích,“* uvedl Vitula. CNC stroje využívají mnohem více automatických prvků a obsluha se řídí přesně stanoveným technologickým postupem. *„Pracovní postup je v obou případech stejný, ale určité odlišnosti přece jen existují. Řada učňů, kteří jsou zvyklí jen na moderní automatizované stroje, na klasickém soustruhu neuspěje,“* doplnil svého kolegu Wawrečka.

Je to v rukách

Představa, že soustružník je vyloženě mužská profese, úplně neplatí. V minulosti, když se učni připravovali v učilištích přímo pro šachtu, vycházely ze škol i dívky. V jedenáctičlenném týmu ve velké obrobně jich byla svého času téměř polovina. Ženy v této profesi byly pečlivější na drobné věci. *„Vždycky říkáme, že je to jenom v rukách. Spousta lidí u téhle práce nevydrží a uteče jinam. Z mého ročníku, kdy nás byly tři třídy, děláme tuhle profesi jen tři,“* uzavřel Vitula. *(pim)*

CO MUSÍ UMĚT ŘIDIČ SOUSTRUŽNÍK

- Ideální je vyučení v oboru obráběč kovů, protože soustružníci v údržbě musí ovládat více strojů a zařízení pro opravy veškeré těžební technologie.
- Hlavním předpokladem pro práci soustružníka je šikovnost. V údržbě pracují soustružníci na klasických obráběcích strojích, kde je potřeba více zručnosti než u modernějších automatizovaných zařízení.
- Pracují v osmihodinových ranních směnách.

KDYŽ SE ŘEKNE

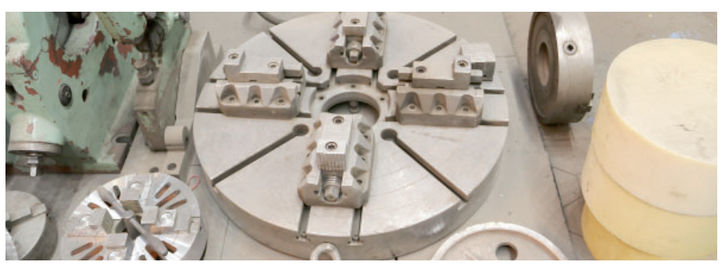

Největší šajba, která je v obrobně na Vršanech k nalezení. Foto: (pim)

Šajba

Slangově se toto slovo používá pro označení vysoké hodnosti, dobře ho znají také fanoušci hokeje. Málokdo by možná čekal, že šajba se používá i ve slovníku soustružníků. Jde o výraz, který se na šachtě dědí z jedné generace soustružníků na druhou a přesný původ už nikdo nezná. Označuje se jím lícní deska, neboli univerzální sklíčidlo.

Pokud vám ani toto vysvětlení příliš nepomohlo, univerzální sklíčidlo je upínací zařízení na obrobky, s nimiž se pak pracuje na obráběcím stroji. Šajba, kterou si můžete prohlédnout na našem snímku, slouží k upínání těch největších dílů, s nimiž soustružníci pracují v dílně údržby na Vršanech. *(red)*

Jak se zachraňuje z komína elektrárny

Zraněnou osobu dostat dolů po plášti komína nacvičovali při hasičském cvičení ve společnosti Sev.en EC. Z druhého ochozu ve výšce asi 55 metrů, což odpovídá přibližně patnáctému patru, hasiči transportovali znehybněného figuranta pomocí lezeckého vybavení.

Na cvičení přijelo družstvo stanice HZS Přelouč a sedmičlenné speciální lezecké družstvo HZS Pardubického kraje. První na místě po vyhlášení poplachu byli zaměstnanci HZS elektrárny Chvaletice, kteří provedli průzkum a určili průzkumnou skupinu. Ta zjistila, že ke zranění pracovníka pověřeného údržbou na plášti komína došlo pádem ze žebříku na druhý ochoz. Při pádu si zranil páteř, takže bude muset být ošetřený přímo na místě a následně vleže transportován za pomoci lezecké techniky. Transport zraněného zajistila lezecká skupina HZS Pardubického kraje prodloužením lan a převázáním nosítek se zraněným na tato lana na prvním ochozu. Velitelem zásahu byl Martin Hanák, který zhodnotil průběh cvičení: *„Cílem bylo seznámit se s problematikou zásahu ve výškách za snížené viditelnosti. Lezci si také chtěli vyzkoušet prodloužení lan a převázání nosítek. To vše se během cvičení povedlo.“* Od nahlášení události v 9:30 hodin po transport zraněného na zem v 10:49 hodin uběhlo 79 minut. Po celou dobu pršelo, takže si hasiči vyzkoušeli transport za zhoršených klimatických podmínek. O pocity, které zažíval znehybněný na nosítkách, se podělil hasič elektrárny a figurant Miroslav Morkus: *„Byl to zajímavý, ale i nepříjemný zážitek zároveň. Nejhorší je bezmoc, kdy jste znehybněný na nosítkách a musíte se spoléhat na druhé.“* *(kapr)*

První na místo po vyhlášení poplachu přijeli hasiči elektrárny Chvaletice.

Po zhodnocení situace se záchranná skupina vydává ke zraněnému.

Na ochoz elektrárenského komína bylo potřeba vytáhnout i nosítka pro zraněného.

Transportu zraněného se ujala lezecká skupina HZS Pardubického kraje.

Zraněný se šťastně dostal na zem. Foto: 5x (kapr)

Budoucí učitelé složili Uhelnou maturitu

Třicet čtyři studentů Pedagogického lycea složilo těsně před koncem října Uhelnou maturitu.

Zakončili tím Cestu za poznáním uhlí, což je projekt, který už třetím rokem společně připravují Vršanská uhelná a Ekologické centrum Most pro Krušnohoří. Letos poprvé si Uhelnou maturitu mohly školy vybrat z nabídky grantového programu Chytré hlavy pro Sever.

„Nechtěli jsme vás, obrazně řečeno, umazat od uhlí, ale chtěli jsme vám nabídnout možnost podívat se na těžbu uhlí ze všech stran, od těžby až po zpracování. A snad vám informace, které jste během měsíce získali, pomohou i při studiu v budoucnu,“ popřál studentům během slavnostního zakončení projektu Vladimír Rouček, generální ředitel Severní energetické a Vršanské uhelné. Studenti rozdělení do osmi týmů od září postupně vyrazili do povrchového lomu, Podkrušnohorského technického muzea, Elektrárny Počerady, navštívili mostecké pracoviště Vysoké školy báňské i Výzkumný ústav pro hnědé uhlí. Stejně jako v předešlých ročnících museli své poznatky zpracovat do prezentace, kterou následně předvedli svým spolužákům, ale především komisi, složené ze zástupců Vršanské uhelné, Podkrušnohorského technického muzea, Okresní agrární komory a také jejich školy. *„Studenti do prezentace musí zahrnout nejen znalosti, které získali během Cesty za poznáním uhlí, ale také informace, které si sami vyhledají či nastudují. Komise přitom hodnotí nejen věcnou správnost,ale také týmovou spolupráci i způsob, jakým studenti své znalosti prezentují,“* vysvětlila Martina Černá, vedoucí Ekologického centra Most pro Krušnohoří. Vítězství si nakonec odnesl tým, který si zvolil téma historie a současnost užití uhlí. *„Vůbec nejlepší ze všech exkurzí, které jsme absolvovali, bylo Podkrušnohorské technické muzeum. Nebyla to jen obvyklá přednáška, ale našla se tam i spousta věcí z praxe, které jsme si mohli i vyzkoušet,“* shodli se jednohlasně všichni čtyři členové vítězného týmu. Naopak zpracování prezentace jim prý dalo zabrat. *„Příprava byla hodně chaotická. Člověk si řekne, že má facebook a další vymoženosti, ale nakonec to nebylo ani zdaleka tak snadné, jak se zpočátku zdálo,“* svěřil se i za své spolužáky Daniel Škrip. Příprava se vyplatila, každý z členů vítězného týmu získal od Vršanské uhelné věcnou cenu, všichni účastníci projektu certifikát o úspěšném absolvování Uhelné maturity. *(red)*

Studenti museli své znalosti prezentovat před odbornou komisí. Foto: (pim)

Gymnazisté se dočkají modernější biologie

Gymnázium TGM v Litvínově si v polovině října připomínalo 70. výročí od svého založení. Milý dárek střední škola dostala od Vršanské uhelné.

Z grantového programu Chytré hlavy pro Sever 2017 získala 230 tisíc korun na modernizaci laboratoře biologie. Symbolickou samolepku, kterou si střední škola bude moci učebnu ozdobit, předal během dopoledního programu oslav řediteli gymnázia Janu Novákovi Vladimír Rouček, generální ředitel Vršanské uhelné. Není to poprvé, kdy škola získala finanční podporu od těžební společnosti. Už v roce 2011 jí tehdy Litvínovská uhelná přispěla více než 300 tisíci korun na učebnu fyziky. *(red)*

E-shop hlásí vyprodáno

Pokračování ze strany 1

Učebnu IT chtějí modernizovat, a do základní školy s rozšířenou výukou jazyků v Litvínově, která chce žákům dopřát pomůcky k bádání a pokusům v přírodovědných předmětech. Na vybudování elektro učebny získala premiérově grant také Střední škola EDUCHEM z Meziboří a litvínovské gymnázium T. G. M., které plánuje modernizaci laboratoře biologie. Nové žákovské dílny vybudují s přispěním Vršanské uhelné v Základní škole Most, Svážná, a badatelské sady budou moci nakoupit v základní škole v ulici Okružní. Obě školy v minulosti podporu již získaly. Na vybudování laboratoře pro vyučování technických oborů obdržela grantový příspěvek i Střední škola technická Most. Podrobný přehled podpořených projektů najdou zájemci na www.chytrehlavy.cz.

Pestrý e-shop zaujal

„Kromě nového vybavení učeben školy nejčastěji objednávaly vzdělávací akce jako například semináře či exkurze. Jako první byla zadaná oblíbená Uhelná maturita, tedy vzdělávací projekt pro střední školy, který realizujeme společně s mosteckým ekologickým centrem a letos si ho u nás v rámci Chytrých hlav objednala VOŠ, OA, SPgŠ a SZŠ v Mostě,“ zhodnotila zájem škol mluvčí skupiny Gabriela Sáričková Benešová.

Školy a zájmové organizace přilákala rovněž nabídka nazvaná Křižíkova dílna na vybudování nebo podporu kroužku s technickým zaměřením. Z devíti projektů těžební společnost podpoří čtyři a umožní tak vznik kroužku robotiky a práce s 3D tiskárnou v litvínovské sportovní soukromé základní škole, v mosteckém Středisku volného času se budou moci děti naučit základy mechanických a modelářských prací a obecně prospěšná společnost Pro Litvínov může realizovat vzdělávací projekt pro žáky a studenty zaměřený na průmyslovou historii regionu. Nový kroužek pro děti a jejich rodiče Kutí celá rodina, aneb kutím s tátou nebo mámou může rozjet mostecký Junák a nalákat celé rodiny na práci se dřevem a kovem v technické dílně.

„Mimořádnou a limitovanou nabídkou byla cena Nový Einstein, udělená za přínos pro technické vzdělávání. Nominací dorazilo několik. Vítěz obdrží od Vršanské uhelné také finanční odměnu (byl vyhlášen až po uzávěrce DN 26. října při předávání Ceny města Mostu – pozn. red.). Tím bude letošní nabídka Chytrých hlav završena,“ uzavřela mluvčí. *(red)*

JÍDELNÍČEK

30. 10. PONDĚLÍ

		ALERGENY
	Polévka: Bramborová	1A,9,12
1	Segedínský guláš speciál, houskové knedlíky	1A,10,12,3,7
2	Kuřecí stehno na žampionech, rýže dušená	1A,7
3	Koblihy, čaj	1A,3,7
4	Kuřecí plátek na gyrosu, hranolky	1A,3,9
5	Uzená vepřová krkovice, hrachová kaše s cibulkou, okurka	1A
6	Segedínský guláš speciál, brambory vařené	1A,10,12,7
1	Flamendr guláš, těstoviny / houskové knedlíky	1A,3,7,10
2	Kuře na zbojnický způsob, bramborové knedlíky	1A

31. 10. ÚTERÝ

	Polévka: Čočková s párkem	1A
1	Vepřové srdce na smetaně, houskové knedlíky	9,7,10,1A
2	Pečené kuřecí stehno, brambory	1A,7
3	Jablková žemlovka	1A,3,7
4	Kuřecí směs Mexico, bramboráčky, zelný salát	3,6,9,1A,7
5	Maďarský guláš, chléb	1A,3,7
6	Vepřové srdce na smetaně, těstoviny	9,7,10,1A
1	Segedínský guláš speciál, houskové knedlíky	1A,3,7,10,12
2	Kuřecí stehno na žampionech, rýže dušená	1A,7
3	Domácí koblihy	1A,3,7

1. 11. STŘEDA

	Polévka: Hovězí s kapustou a rýží	1A,9,12
1	Hovězí maso na žampionech, houskové knedlíky	1A,3,7
2	Kuřecí roláda pečená, rýže šunková	1A,3,7
3	Přírodní kuřecí plátek, dušená zelenina	1A,3,6,7,9,10
4	Pikantní krkovička, fazolky se slaninou, bramborové lupínky	10,1A
5	Srbské rizoto, okurka	12,7
6	Hovězí maso na žampionech, bramborové knedlíky	1A,3,6,7,12
1	Vepřové srdce na smetaně, houskové knedlíky	1A,7,9,10
2	Kuřecí směs Mexico, rýže dušená	1A, 3
3	Jablková žemlovka	1A,3,7

2. 11. ČTVRTEK

	Polévka: Gulášová	1,9
1	Katův šleh, houskové knedlíky	1A,3,7
2	Rybí filé smažené, brambory, citron	1A,3,7,4,6
3	Alpský knedlík s vanilkovým krémem	1A,3,7
4	Přírodní hovězí plátek, hranolky	1A,7
5	Fazole chilli, teplá uzenina /jemný párek/	1A,3,6,7,12
6	Katův šleh, chléb	1A,3,7
1	Hovězí maso na žampionech, houskové knedlíky	1A,3,7
2	Kuřecí roláda pečená, rýže šunková	1A,3,7
3	Srbské rizoto	7,12

3. 11. PÁTEK

	Polévka: Kmínová s vejcem	1A,9,12,3
1	Hovězí pečeně na slanině, houskové knedlíky	1A,3,7
2	Pražské brambory, okurka	3
3	Houbový guláš z hlívy ústřičné a žampionů, chléb	1A,9,12
4	Kuřecí gumbo, jasmínová rýže	1A,3,6,7,10
5	Řeznický sekaný řízek, bramborová kaše	1A,3,7
6	Hovězí pečeně na slanině, těstoviny	1A,3,7
1	Katův šleh, houskové knedlíky	1A,3,7,
2	Fazole chilli, jemný párek	1A,3,6,7,12

6. 11. PONDĚLÍ

		ALERGENY
	Polévka: Frankfurtská s párkem a bramborem	1A,9,12,7
1	Hovězí maso na pepři, houskové knedlíky	1A,3,7
2	Kuřecí kebab, čínské nudle s pórkem	1A,6,3,9
3	Nudle s mákem, mléko	12,1A,3,7
4	Vepřový špíz, rýže zeleninová	1A
5	Teplá uzenina /jemný párek/, fazole na kyselo	1,9,7
6	Hovězí maso na pepři, těstoviny	1A,3
1	Hovězí pečeně na slanině, houskové knedlíky / rýže dušená	1A,3,7
2	Řeznický sekaný řízek, bramborová kaše	1A,3,7

7. 11. ÚTERÝ

	Polévka: Čočková kyselá s brambory	1A,7,9,12
1	Vepřová kýta po cikánsku, houskové knedlíky	1A,10,9,12,3,7
2	Pečené kuřecí stehno, špagety se slaninou	1A,7
3	Vařené vejce, koprová omáčka, brambory	1A,3,6,7
4	Vepřový řízek Petra Voka, opečené brambory, zelný salát	1A,3,6,7
5	Bramborový závin se špenátem a uzeným masem	1A,3,6,7,12
6	Vepřová kýta po cikánsku, těstoviny	1A,10,9,12
1	Hovězí maso na pepři, houskové knedlíky / těstoviny	1A,3,7
2	Kuřecí kebab, čínské nudle s pórkem	1A,3,6,9
3	Frankfurtská s párkem a bramborem, chléb	1A,7,9,12

8. 11. STŘEDA

	Polévka: Hovězí s celestýnskými nudlemi	1A,9,12,3,7
1	Uzená vepřová krkovice, omáčka smetanový křen, houskové knedlíky	1A,7,3
2	Karbanátek smažený, bramborová kaše maštěná máslem, okurka	1A,6,10,3,8
3	Zeleninový talíř se salámem RIO EBRO, máslo, veka	6,11,1A,3,6,7
4	Roštěná na žampionech, zeleninová rýže	3,6,9
5	Uherský guláš, chléb	1A
6	Uzená vepřová krkovice, omáčka smetanový křen, brambory vařené	1A,7
1	Vepřová kýta po cikánsku, houskové knedlíky	1A,3,7,9,10
2	Pečené kuřecí stehno, špagety se slaninou	1A,7
3	Makový závin	1A,3,7

9. 11. ČTVRTEK

	Polévka: Česnečka z Tofu	1A,9,12
1	Plzeňský guláš, houskové knedlíky	1A,6,3,7
2	Četnická směs, brambory vařené	1A,7
3	Bavorské vdolky	1A,3,6,7
4	Kuřecí prsa s brokolicovou omáčkou, bramborové lupínky	7,1A,3,10,6,9
5	Opečená klobása, pikantní čočka	6,1A
6	Plzeňský guláš, rýže dušená	1A,6,3
1	Uzená krkovice, omáčka smetanový křen, houskové knedlíky	1A,3,7
2	Karbanátek smažený, bramborová kaše m.m.	1A,3,6,7,10
3	Uherský guláš, chléb	1A

10. 11. PÁTEK

	Polévka: Uzená s kroupami	1A,9,12
1	Vepřová kýta na paprice, těstoviny	1A,7
2	Hovězí kostky pražského uzenáře, rýže dušená	6,1A
3	Nudle se žampiony, okurka	1A,3,6,7
4	Kuře na kari, rýže basmati	3
5	Lečo s klobásou, chléb	1A,3,7
6	Vepřová kýta na paprice, houskové knedlíky	1A,3,7
1	Plzeňský guláš, houskové knedlíky / rýže dušená	1A,3,6,7
2	Pikantní čočka, klobása	1A,6

LEGENDA

1 TEPLÁ A CHLAZENÁ JÍDLA

1 MRAŽENÁ JÍDLA

TEPLÁ A MRAŽENÁ JÍDLA

13. 11. PONDĚLÍ

		ALERGENY
	Polévka: Dršťková	1A,9
1	Debrecínský vepřový guláš, těstoviny	1A,3
2	Uzená vepřová krkovice, šoulet	9,1A,7
3	Domácí koláčky, čaj	1A,3,7
4	Kuřecí směs Mexico, kuskus	3,6,9
5	Vepřové maso v kapustě, brambory vařené	1A
6	Debrecínský vepřový guláš, houskové knedlíky	1A,3,7
1	Vepřová kýta na paprice, těstoviny / houskové knedlíky	1A, 3,7
2	Hovězí kostky pražského uzenáře, rýže dušená	1A,6

14. 11. ÚTERÝ

	Polévka: Špenátová	1A,9,12,7,3
1	Kuře ala kachna, houskové knedlíky, kysané zelí bílé	7,10,12,1A,3
2	Smažený kuřecí řízek, brambory vařené	1A,3,7,10
3	Pirohy s tvarohem a švestkovou omáčkou	12,1A,3,7
4	Kapr na máslové kapustě, brambory	1A,3,4,10
5	Zapečené těstoviny s uzeným masem, okurka	1A,3,6,7
6	Kuře ala kachna, houskové knedlíky, špenát dušený	7,10,12,1A,3,6,7
1	Debrecínský vepřový guláš, houskové knedlíky / těstoviny	1A,3,7
2	Uzená vepřová krkovice, šoulet	1A,7,9
3	Dršťková polévka, chléb	1A,9

15. 11. STŘEDA

	Polévka: Zelná s klobásou	10,12,1A,7,9
1	Pikantní vepřový guláš s játry, houskové knedlíky	1A,3,6,7
2	Zahradnická sekaná pečeně, bramborová kaše	1A,6,10,3,7
3	Těstovinový salát s tuňákem	1A,3,4
4	Steak z vepř. krkovice s houb. přelivem, bramborové lupínky, zelný salát	1A,7
5	Špagety s vepřovým masem a rajčaty	1A,3,6
6	Pikantní vepřový guláš s játry, chléb	1A,3
1	Pikantní vepřový guláš s játry, houskové knedlíky	1A,3,6,7
2	Zapečené těstoviny s uzeným masem	1A,3,7,10
3	Šátečky s džemem	1A,3,7

16. 11. ČTVRTEK

	Polévka: Rajčatová s kapaním	1A,7,3
1	Hamburská vepřová kýta, houskové knedlíky	10,1A,9,7,3
2	Kuřecí steak na pepři, brambory vařené	1A,7
3	Balkánský džuveč ze sóji, houska 2 ks	1A,6
4	Smažený sýr, brambory vařené maštěné máslem, tatarská omáčka	7,1A,3,6,10
5	Vepřová játra na česneku, bramborové knedlíky	1A
6	Hamburská vepřová kýta, těstoviny	10,1A,9,7,3
1	Zabíjačkový guláš, houskové knedlíky	1A,3,7
2	Špagety s vepřovým masem a rajčaty	1A,3,6

17. 11. PÁTEK

Státní svátek

20. 11. PONDĚLÍ

		ALERGENY
	Polévka: Brokolicová s osmaženou houskou	1A,9,12,7
1	Vepřové maso na způsob bažanta, rýže dušená	1A
2	Fazole s mletým masem, chléb	1A,6,10,7
3	Listové šátečky s ovocnou náplní, čaj	1A,3,7
4	Kuřecí nugetky smažené, brambory, okurkový salát	1A,3,7
5	Maso dvou barev, rýže petrželová	3,10,6,9,5
6	Vepřové maso na způsob bažanta, houskové knedlíky	1A,3,7
1	Hamburská vepřová kýta, houskové knedlíky	1A,3,6,7,9,10
2	Vepřová játra na česneku, rýže dušená	1A

21. 11. ÚTERÝ

	Polévka: Hovězí s noky	1A,3,7,9,12
1	Vídeňský guláš, těstoviny	1A,3
2	Kuře smažené /stehno/, bramborová kaše	1A,3,6,7,12
3	Zapečené těstoviny s brokolicí, sýrem a bylinkami	7,1A,3,9,12
4	Přírodní vepřový řízek, hranolky, zelný salát s paprikou	1A
5	Vepřová uzená krkovice, čočka na kyselo, okurka	1A
6	Vídeňský guláš, houskové knedlíky	1A,3,7
1	Vepřové maso na způsob bažanta, houskové knedlíky	1A,3,7
2	Maso dvou barev, rýže petrželová	1,3,5,6,9,10
3	Listové šátečky s ovocnou náplní	1A,3,7

22. 11. STŘEDA

	Polévka: Houbový vývar s kapaním	1A,9,12,3,7
1	Hovězí pečeně po pražsku, houskové knedlíky	6,3,7,10
2	Drůbeží játra na cibulce, rýže dušená	1A,10,12
3	Salát s quionou s jogurtovou zálivkou, pečivo	1A,3,7
4	Vepřové žebírko po cikánsku, opečené bramborové krokety /2ks/	1A
5	Valašské brambory /slanina, pórek, balkánský sýr/, rajče	1A,3,7
6	Hovězí pečeně po pražsku, brambory vařené	1A10,12
1	Vídeňský guláš, těstoviny / houskové knedlíky	1A,3,7
2	Kuře smažené /stehno/, bramborová kaše	1A,3,6,7,12
3	Vepřová uzená krkovice, čočka na kyselo	1A

23. 11. ČTVRTEK

	Polévka: Gulášová	1A,9
1	Vepřové výpečky, houskové knedlíky, dušený špenát	1A,3,7
2	Uzená vepřová krkovice, bramborová kaše maštěná, okurka	10,7
3	Zeleninové rizoto se sýrem	9,7,10
4	Kuřecí špíz, hranolky, zelný salát s pórkem	1A,3,6,7
5	Kantonské nudle s kuřecím masem	1A,3,10,6,9
6	Vepřové výpečky, houskové knedlíky, kysané zelí bílé	1A,3,7,10,12
1	Hovězí pečeně po pražsku, houskové knedlíky	3,6,7,10
2	Drůbeží játra na cibulce, rýže dušená	1A,10,12
3	Tvarohové šátečky	1A,3,7

24. 11. PÁTEK

	Polévka: Hovězí s masem a nudlemi	1A,9,12
1	Kuře na paprice, houskové knedlíky	1A,3,7
2	Italská pasta s uzeným masem, žampiony a rajčaty	1A,3,7,9,12
3	Alpský knedlík s tvarohovým přelivem	1A,3,7
4	Smažený vepřový řízek, bramborový salát	1A,3,6,7,9,10
5	Houbový kuba	1A,6
6	Kuře na paprice, těstoviny	1A,7
1	Vepřové výpečky, houskové knedlíky, špenát / zelí bílé	1A,3,7,10,12
2	Kantonské nudle s kuřecím masem	1A,3,6,9,10

ZMĚNA JÍDELNÍČKU VYHRAZENA

DOBROU CHUŤ

VAŘÍME Z ČESKÝCH SUROVIN

Sezonu zakončili výlovem zámeckého rybníka

Výlov zámeckého rybníka na Červeném Hrádku byl spojený i s prodejem živých ryb. Foto: (pim)

Kulturní sezonu na Červeném Hrádku u Jirkova letos opět zakončili výlovem zámeckého rybníka. A kdo přišel včas, mohl si čerstvou rybu odnést i domů.

„Poprvé jsme končili sezonu výlovem předloni a zájem veřejnosti nás mile překvapil. A protože se výlov dělá jednou za dva roky, chtěli jsme se k této příjemné akci vrátit a udělat z ní tradici,“ vysvětlil Bedřich Fryč z městské společnosti KVIZ Jirkov, která spravuje zdejší kulturní, vzdělávací a informační zařízení. Rybáři nakonec z rybníka vylovili více než tunu ryb. Nejčastěji šlo o kapry, amury, tolstolobiky a líny, přičemž více než tři sta kusů vážilo kolem čtyř kilogramů. Zbytek tvořily násadové ryby, které se po nezbytných úpravách rybníka opět za čas vrátí pod jeho hladinu.

Výlov zámeckého rybníka není jen pastvou pro oči těch, kdo chtějí vidět rybáře v akci. Na své si přišly i chuťové pohárky, protože zámecká restaurace návštěvníkům nabízela rybí speciality. Kdo chtěl, mohl si přímo od rybářů čerstvou rybu koupit a k tomu všemu jako obvykle hrála hudba. Kulturní sezona na Červeném Hrádku touto akcí sice skončila, neznamená to ale, že by se brány oblíbeného výletního místa až do jara nadobro zavřely. Součástí výlovu byla například vernisáž výstavy Stroj času, kterou si zájemci mohou prohlédnout až do února. *(pim)*

STRUČNĚ

Stroj času

Na zámku Červený Hrádek u Jirkova začala nová výstava, která bude přístupná během zimní turistické sezony. Určena je především dětským návštěvníkům, které zavede atraktivní formou do historie. Děti si mohou vyzkoušet například ruční mletí mouky, iluminování kroniky, ražbu mincí či tkaní látky. Interaktivní archeologická výstava nazvaná Stroj času potrvá do 4. února příštího roku. Otevřeno je od úterý do neděle od 10 do 16 hodin. *(kat)*

Zábrany na cyklostezce

Na nové cyklostezce mezi Chomutovem a Strupčicemi, která není v provozu ještě ani rok, vyrostou zábrany. Obce na trase stezky pro cyklisty si totiž stěžovaly, že se stala oblíbenou zkratkou pro motoristy. Obec Vrskmaň proto nechá postavit celkem čtyři uzamykatelné zábrany v místech, kde cyklostezku křižují komunikace a kudy motoristé vjížděli do prostoru určeného jen pro kola. *(kat)*

Sportoviště v novém kabátě

V Malém Březně v polovině října otevřeli zrekonstruovaný sportovní areál s hokejbalovým hřištěm. Obec do úprav a modernizace investovala 19 milionů korun. Protože chce, aby bylo sportoviště dostatečně využívané, nevylučuje, že by se tu zanedlouho mohla hrát například některá z oficiálních hokejbalových soutěží. Slavnostní otevření sportoviště doprovodil zábavný program pro celou rodinu. *(red)*

Svatováclavská pouť ve Strupčicích nejsou jen kolotoče

Svatováclavská pouť patří k největším podzimním slavnostem ve Strupčicích. Tradiční pouťovou zábavu pravidelně doplňuje i předávání ceny obce.

Letošní cenu obce Strupčice obdržel Miroslav Rokoš (vpravo). Foto: (pim)

Letos cenu převzal Miroslav Rokoš za celoživotní přínos v oblasti kultury a péče o památky. Jeho jméno je místním dobře známé. V obci působil na postu místostarosty, v poslední době je aktivní zejména ve Spolku přátel památek obce Strupčice. *„Cenu udělujeme vybraným osobnostem za jejich přínos pro obec, případně za hrdinský čin, vždy na základě veřejného hlasování. V anketě na obecních stránkách letos hlasovaly přes dvě stovky obyvatel,“* vysvětlil Luděk Pěnkava, starosta Strupčic.

Držiteli cen z předchozích let se staly Eva Kotalíková, bývalá učitelka zdejší základní školy a Karina Jindrová, která se dlouhé roky angažovala ve sboru dobrovolných hasičů.

Spolek přátel památek obce Strupčice se na Svatováclavské pouti prezentoval i jednodenní výstavou Cihlářského muzea. K vidění byly artefakty z právě dokončované opravy malého komína bývalé strupčické cihelny Nové Sedlo, historické fotografie několika zdejších cihelen a jejich zaměstnanců i sbírka cihel a výběr snímků dvou komínů, které se v obci zachovaly a od roku 2015 jsou součástí naučné stezky. Cihlářské muzeum chce srozumitelnou formou připomínat historii cihlářství v obci široké veřejnosti. V první fázi pouze na internetových stránkách, jejichž podoba se dokončuje, výhledově ve skutečném muzeu. Do té doby bude shromažďovat a uchovávat informace, materiály a artefakty z průmyslové historie obce, zejména cihlářství, ale třeba i hornictví a železniční dopravy, a seznamovat s nimi na webových stránkách a krátkodobých výstavách. *(red)*

Manželé Raisrovi: Rovník už jsme obešli

Patří už k tradicím Důlních novin, že na podzim, po skončení Hornické pouti, která je největší městskou akcí v Jirkově, si můžete přečíst rozhovor s čerstvými držiteli Ceny Jirky. Dřevěnou soškou výtvarníka Josefa Šporgyho město každým rokem oceňuje ty, kteří se nějakým způsobem zasloužili o rozkvět Jirkova. Letos jsem za soškou putovala do rodinného domku na okraji Jirkova, kde žijí manželé Raisrovi. V jejich případě totiž platí nomen omen – cestování, tedy v němčině reisen, zasvětili celý svůj život. Cenou Jirky jim město vyjádřilo své poděkování za dlouholeté organizování sportovních a turistických akcí v Jirkově.

Cenu Jirky přebírala Marcela Raisrová na letošní Jirkovské hornické pouti sama, protože manžel byl zrovna na výpravě v Itálii. Foto: (pim)

O získání Ceny Jirky jste se dozvěděl v Itálii? Byl jste tam za turistikou?

Jaromír: Ano, na dovolené za turistikou. I když mi lidé z okolí říkali, abych zůstal doma, vůbec jsem netušil proč.

Marcela: Dcery něco tušily, takže mě důrazně nabádaly, abych přišla na Jirkovskou hornickou pouť. Byla jsem pak po předání ceny na náměstí plná dojmů a musela jsem se o ně podělit, takže jsem hned manželovi psala SMS.

„Chodím na pochody hlavně kvůli tomu, abych se setkával s lidmi. Při organizovaných pochodech a vycházkách už jsem obešel rovník, teď jedu druhé kolo.“

Máte Českou republiku procestovanou křížem krážem nebo jsou stále místa, která vám chybí do sbírky? A máte zaznamenáno, kolik jste toho vlastně ušli?

Jaromír: Já chodím na pochody hlavně kvůli tomu, abych se setkával s lidmi. Při organizovaných pochodech a vycházkách už jsem obešel rovník (40 075 km – pozn. red.), teď jedu druhé kolo.

Marcela: Já jsem si před pár lety našla nový cíl - jezdím po republice a hledám smírčí kříže a kameny, což je zase jiný druh poznávání krajiny. Hrady, zámky, muzea – to jsou místa, kde víte přesně, kam máte jít, všude v mapách jsou zanesená. Pátrání po křížích mi umožňuje navštěvovat zapadlá nepoznaná místa. Existují staré knihy, které je popisují, ale krajina se hodně změnila, cesty vedou jinudy, vyměnili se majitelé usedlostí a pozemků, takže je to dobrodružné hledání. Při muzeu v Aši existuje spolek a rozsáhlý archiv, který se smírčím kamenům věnuje. Začalo to všechno tak, že jsem marně hledala jeden kříž při staré cestě mezi Blatnem a Jirkovem. Teprve v tomto archivu jsem vypátrala informace, které mě k němu navedly.

Turistika je tedy vaším koníčkem číslo jedna. Co vás k ní přivedlo?

Marcela: Když jsem se vdala a stala jsem se Raisrovou, začala jsem dělat čest našemu jménu – tedy rajzovat.

Jaromír: Bylo to tehdy součástí doby, byli jsme ve svazu mládeže, chodilo se hodně na dálkové pochody, organizovaly se výlety...

Marcela: ...večer se spalo v kempech, hrál se volejbal, dělal se táborák, vzaly se kytary a zpívaly se písničky. Turistika byla tehdy společnou aktivitou.

Jaromír: Jsme členy Klubu českých turistů v Chomutově, nevynecháváme proto ani regionální akce, ale často jezdíme po celé republice. Díky tomu máme všude spoustu přátel. Vlastně už se nám nestane, že bychom přijeli někam do neznáma.

Češi byli vždy velcí turisté, české značení je unikátní. Platí to pořád?

Jaromír: Z hlediska značení jsme stále jedničky, a pokud jde o turistiku, myslím, že to platí stále. Jen se dnes chodí více individuálně, lidé už nepotřebují organizované pochody a cesty si raději plánují sami. Mladí už nemají chuť vstupovat třeba do Klubu českých turistů.

Jedna věc je být turistou, tedy chodit pro vlastní potěšení, a druhá začít organizovat akce pro ostatní...

Jaromír: Nejprve jsme organizovali ve spolupráci s turistickým oddílem mládeže pochod Putování za dvojčaty, protože sami máme dvojčata. Pak jsme přišli na to, že leden je takové hluché místo, kdy se nic nekoná a vymysleli pochod Krušnohorské poselství. Příští rok se půjde šestnáctý ročník.

Nejznámější akcí, kterou v Jirkově organizujete, je Jirkovský crossmarathon.

Marcela: Je to naše další dítě. Pubertu už má za sebou a teď začíná dospívat. Chystáme osmnáctý ročník.

Jaromír: Nápad přišel náhodou. Když jsem šel Kastelánův pochod Krušnohořím, inspiroval jsem se krásnou krajinou a chtěl do ní umístit nějakou akci. Nechtěl jsem kopírovat tento pochod, tak jsem se rozhodl pro běh a vznikl crossmarathon. Naštěstí můj nápad uspěl u tehdejšího starosty Filipa Škapy a město nás podpořilo.

V té době ale ještě nevypukl boom běžeckých maratonů, který můžeme vidět v posledních letech. Jaká byla odezva?

Jaromír: Dnes se běhají maratony a půlmaratony všude po okolí, ale před osmnácti lety byl nejbližší v Praze. I to byl jeden z důvodů, proč jsme ho založili. Mým plánem bylo pořádat akci pro místní, ale to jsem se spletl. Dodnes platí, že většina účastníků – i na Krušnohorském poselství – je přespolních. Teď už jsem s návštěvností spokojený, ale první ročník Jirkovského crossmarathonu byl trochu zklamáním. Na start dorazilo čtrnáct běžců.

„Plánem bylo pořádat akci pro místní, ale to jsem se spletl. Dodnes platí, že většina účastníků – i na Krušnohorském poselství – je přespolních.“

Přesto vás to neodradilo?

Jaromír: Když jsem jednou začal, musel jsem pokračovat. Mým mottem je píle, pokora, pracovitost. Přidali jsme trať pro cyklisty a taky pro pěší a koloběžky. Na loňském ročníku už bylo přes osmdesát běžců a téměř devadesát cyklistů.

Marcela: A já bych přidala ještě jedno P – partu. Bez pořadatelů, kteří jsou s námi od začátku, bychom to sami nezvládli. Moc si jich vážíme.

Chystáte nějaké novinky na příští sezonu?

Marcela: Je to horský maraton s hodně velkým převýšením, takže si na něj všichni netroufají. Chceme vyjít vstříc i těm, kteří se na 42 kilometrů necítí, proto pro příští rok připravujeme i půlmaraton. Věříme, že přijde i víc místních závodníků. *(kat)*

Marcela Raisrová a Jaromír Raisr

Marcela Raisrová pracuje jako zdravotní laborantka, Jaromír Raisr je v důchodu a pracoval jako dělník. Organizují turistický pochod okolím Jirkova a Chomutova - Krušnohorské poselství (6. ledna 2018) a Jirkovský crossmarathon, horský maraton Krušnými horami určený pro běžce, cyklisty a koloběžkaře (9. června 2018). Srdečně vás zvou.

Volná pracovní místa v Coal Services a Vršanské uhelné

PROVOZNÍ ELEKTRIKÁŘ

Hlavní činnosti v uvedené pozici:
- práce na rozvodnách
- manipulace s el. zařízením rozvoden
- údržba a opravy el. zařízení rozvoden

Požadujeme:
- spolehlivost, odpovědnost, důslednost

Kvalifikační předpoklady:
- vzdělání: SOU nebo SŠ – obor elektro
- min. § 6 vyhl. č. 50/1978 nad 1000 V
- řidičský průkaz - skupina B

Nabízíme:
- mzdové zařazení do 5. tarifního stupně s garancí meziročního nárůstu dle kolektivní smlouvy
- pracovní dobu v ranních 8hod. směnách, po zapracování možnost nepřetržitého provozu (směny ranní, noční, volno, volno, nebo ranní, ranní volno, volno) - zde pak příplatky za směnnost až 1 600 Kč měsíčně
- možnost profesního a osobního rozvoje

Nástup možný dle dohody.
Pracoviště: Okres Most (Rozvodna Líšnice)
Bližší informace: Petr Dvořák, tel. 478 002 637
Písemné přihlášky – zasílejte na e-mail: **v.stefanek@coalservices.cz**

TROLEJÁŘ

Hlavní činnosti v uvedené pozici:
- kontrola, údržba, montáž a demontáž trolejového a zpětného trakčního vedení
- renovace trolejového vodiče

Požadujeme:
- zájem o profesi a kolektivní práci
- spolehlivost, odpovědnost
- svářecí průkaz Z-E1, D-G2 výhodou

Kvalifikační předpoklady:
- ÚSO vzdělání s maturitou
- nebo vyučen v elektro oboru
- osvědčení o odborné způsobilosti dle vyhl. 50/1978 Sb. min. § 5

Nabízíme:
- mzda odpovídající zařazení do 5. tarifního stupně (nástup 19 600,- hrubého vč. prémií)
- pracovní dobu Po – Pá v ranních 8hodinových směnách (6:00 – 14:00)

Nástup možný dle dohody.
Pracoviště: Most – Komořany
Bližší informace: Otakar Kadlec, tel. 478 004 742
Písemné přihlášky – motivační dopis a životopis zasílejte na e-mail: **v.stefanek@coalservices.cz** nebo poštou na adresu: **Vladimír Štefánek, Coal Services a.s., V. Řezáče 315, 434 67 Most.**

VLAKVEDOUCÍ

Hlavní činnosti v uvedené pozici:
- řízení a organizace posunovacích prací
- zjišťování způsobilosti vozů k jízdě, sestavování vlaků, doprovod vlaků
- vedení předepsané evidence pro jízdu vlaku
- spolusledování návěstidel

Požadujeme:
- zájem o pracovní profesi
- spolehlivost, odpovědnost
- dobrý zdravotní stav

Kvalifikační předpoklady:
- vzdělání základní

Nabízíme:
- mzdové zařazení do 4. tarifního stupně s garancí meziročního nárůstu dle kolektivní smlouvy
- pracovní dobu v ranních 8hod. směnách, po zapracování možnost nepřetržitého provozu s příplatky za směnnost až 1 600 Kč měsíčně
- možnost profesního a osobního rozvoje

Nástup možný dle dohody.
Pracoviště: Most – Komořany
Bližší informace: Pavel Krob, tel. 478 004 781; Martin Mrnka, tel. 478 004 782
Písemné přihlášky – motivační dopis a životopis zasílejte na e-mail: **v.stefanek@coalservices.cz**

OPERÁTOR – LOGISTIK
ve skladovém hospodářství

Hlavní činnosti v uvedené pozici:
- vedení evidence zásob
- jednání s dodavateli i odběrateli
- operativní manipulace se zásobami
- orientace ve skladovém hospodářství
- práce v systémech (SAP aj.)

Předpoklady uchazeče:
- komunikativní a vyrovnaná osobnost
- důsledné dodržování pravidel, zásadovost, pečlivost
- spolehlivost, odpovědnost, vysoká míra loajality

Kvalifikační předpoklady:
- vzdělání: SŠ technického zaměření s maturitou
- znalost prostředí MS Office
- ŘP sk. „B“
- ŘP na vysokozdvižný vozík, jeřábnické a vazačské zkoušky výhodou

Nabízíme:
- platové ohodnocení odpovídající danému programu

Nástup možný od 1. 1. 2018.
Pracoviště: Most – Čepirohy, pracovní doba: Po – Pá 6:00 – 14:00 hodin
Bližší informace: Vladimír Štefánek, tel. 476 203 612; Martina Matiková, 476 203 233
Písemné přihlášky – motivační dopis a životopis zasílejte na: **v.stefanek@coalservices.cz** nebo poštou na adresu: **Vladimír Štefánek, Coal Services a.s., V. Řezáče 315, 434 67 Most.**

ŘIDIČ DŮLNÍCH MECHANIZMŮ - KLAPKAŘ

Hlavní činnosti v uvedené pozici:
- řízení, údržba a opravy nakládacího výložníku kolesových velkostrojů

Požadujeme:
- dobrý zdravotní stav
- spolehlivost, samostatnost, odpovědnost

Kvalifikační předpoklady:
- osvědčení pro funkci klapkaře velkostroje ve smyslu vyhl. ČBÚ č.26/1989
- praxe nutná na velkostroji min. 6 měsíců

Nabízíme:
- mzdové zařazení ve 4. tarifním stupni, meziroční nárůst mzdy v souladu s kolektivní smlouvou
- příplatky za směnnost až 1 600 Kč měsíčně
- práce ve směnném provozu v cyklu ranní, noční 12hodinové směny a dva dny volna

Nástup možný ihned nebo dle dohody.
Pracoviště: Vršanská uhelná a.s.
Bližší informace: Ing. Stanislav Fára, tel. 478 002 703, V. Štefánek, tel. 478 003 612
Písemné přihlášky - zasílejte na e-mail: **v.stefanek@coalservices.cz** nebo poštou na adresu: **Vladimír Štefánek, Coal Services a.s., V. Řezáče 315, 434 67 Most.**

ŘIDIČ DŮLNÍCH MECHANIZMŮ - ŘIDIČ VELKOSTROJE

Hlavní činnosti v uvedené pozici:
- řízení a opravy dobývacích velkostrojů
- vedení kolektivu zaměstnanců a řízení pomocné techniky

Požadujeme:
- dobrý zdravotní stav
- spolehlivost, samostatnost, odpovědnost
- platné psychologické vyšetření pro výkon práce řidiče velkostroje

Kvalifikační předpoklady:
- ÚSO vzdělání nebo vyučen v oboru strojním či elektrotechnickém
- osvědčení řidičů velkostrojů a kolesových nakladačů ve smyslu §112 vyhl. ČBÚ č.26/1989

Nabízíme:
- mzdové zařazení v 6. tarifním stupni, meziroční nárůst mzdy v souladu s kolektivní smlouvou
- příplatky za směnnost až 1 600 Kč měsíčně
- práce ve směnném provozu v cyklu ranní, noční 12hodinové směny a dva dny volna

Nástup možný ihned nebo dle dohody.
Pracoviště: Vršanská uhelná a.s.
Bližší informace: Ing. Stanislav Fára, tel. 478 002 703, V. Štefánek, tel. 478 003 612
Písemné přihlášky - zasílejte na e-mail: **v.stefanek@coalservices.cz** nebo poštou na adresu: **Vladimír Štefánek, Coal Services a.s., V. Řezáče 315, 434 67 Most.**

Firemní benefity společné pro všechny nabízené pozice v Coal Services i Vršanské uhelné:
- 13. plat (cca 15.000 – 20.000/rok), příspěvek na stravování, týden dovolené navíc
  a od nového roku po zapracování pak:
  - příspěvek na penzijní připojištění minimálně 500 Kč měsíčně
- program Zdraví - karta Benefity v hodnotě 9 500 Kč na rok (čerpání na dovolenou, sport. zařízení, léky, kulturu)

Mostečtí hasiči pomáhají už 150 let

Dobrovolní hasiči z Mostu si začátkem října připomněli 150 let trvající historii svého sboru. Podle historického hasičského almanachu, uloženého v Hasičském muzeu v Přibyslavi, byl sbor ve městě založen roku 1867.

Část své sbírky přileb představilo na oslavách před mosteckým magistrátem hasičské muzeum v Krupce. Foto: (kat)

Na oslavy na mosteckém Prvním náměstí dorazili kolegové ze šesti dalších obcí a měst a přivezli s sebou moderní i historickou techniku. Část své sbírky přileb představilo hasičské muzeum v Krupce, Obrničtí se pochlubili historickými stříkačkami a domácí novou Tatrou, kterou získali od města.
Přestože má mostecký dobrovolný sbor bohatou historii, dnes se potýká s nedostatkem nových členů. *„Naše činnost je ryze dobrovolná, jedinou podmínkou vstupu je dobrý zdravotní stav a chuť do práce,“* říká Martin Volf, velitel SDH Most. *„Ve velkých městech lidé spoléhají na to, že jsou tu profesionální hasiči,“* dodává. V menších městech a vesnicích, kde se příslušnost ke sboru doslova dědí z generace na generaci, jsou hasiči i základním pilířem společenského života obcí, jak dokládala bohatá účast venkovských sborů na oslavách v Mostě.
„Sto padesát let – jen si představte, kolik generací hasičů to muselo být a nám dnes chybí pokračovatelé,“ povzdychl si starosta Okresního sdružení hasičů na Mostecku Ladislav Langmajer, který na náměstí předával ceny za dlouholetou práci. *„V Mostě proto ani nemáme dětský oddíl. Přitom zázemí u nás děti najdou výborné, za padesát korun ročních poplatků získají náplň volného času, veškeré vybavení, výjezdy na soutěže, které organizujeme.“*
Historie dobrovolného hasičského sboru, která začala v rozvíjejícím se městě roku 1867, skončila s jeho zánikem ve 20. století. Snad kvůli tomu se nedochovaly žádné historické záznamy či kroniky. Sbor byl obnoven až roku 2004, a to v Rudolicích. Postupně se pak do SDH Most začlenil i sbor ve Vtelně. *(kat)*

SLAVNÉ SEDMIČKY

597: Edward Kelley zemřel na hradě Hněvín

Prvního listopadu roku 1597 vypil Edward Kelley, toho času vězeň na hradě nad Mostem, jed. Svůj život ukončil v bezvýchodné situaci zraněný po pádu při pokusu o útěk. Před smrtí měl proklít hrad i město, což se postupně vyplnilo. Hrad byl zbořen v 17. století, město ve dvacátém.

Portrét od Thomase Pennanta nezachycuje dobovou podobu Kelleyho, byl pořízen až v 18. století.

Jeho život byl opředen tajemstvími. Některá vytvářel sám, další přidali jeho nepřátelé nebo přívrženci a zbytek filmaři. Edward Kelley se narodil roku 1555 ve Worcesteru v Anglii, snad studoval nějaký čas na Oxfordu, snad byl lékárníkem. Více o jeho osudu víme až od roku 1582, kdy se seznámil s Johnem Dee, kterému se tehdy představil jako Talbot. Význačný matematik, astronom a alchymista, majitel největší tehdejší soukromé knihovny v Anglii, ale také vyvolávač duchů a rozpravěč s anděly, který působil na dvoře anglické královny, si totiž vedl celý život deník. Traduje se, že v Anglii přišel Kelley o uši za své podvody, a proto nosil dlouhé vlasy, žádná taková zmínka ale v denících není.
Smyšlenou historií je zřejmě jeho sňatek s „anglickou vdovou z Mostu“. Svou ženu Johanu si podle všeho přivezl již z Anglie, a to i s její dcerou z prvního manželství Jane Weston neboli Johanou Vestonií, na svou dobu vzdělanou ženou a básnířkou.
Oba mágové odcestovali z Anglie do Polska a roku 1584 přijíždějí do Prahy ke dvoru císaře Rudolfa II. a později, po vypovězení ze země, do Třeboně k Vilému z Rožmberka. Přestože v této dvojici byl skutečným vzdělancem Dee a jeho pomocníkem Kelley, karty se v Čechách obrátily. Zatímco císař přijal Johna Dee vlažně, Kelley měl úspěch. Dokázal císaři vyrobit zlato a Rožmberka údajně vyléčil. John Dee se proto nakonec vrátil roku 1589 zpět do Anglie ke dvoru, zatímco Kelley zapustil kořeny u nás (což se mu ovšem stalo osudným) a střídavě působil na dvorech obou významných mužů a milovníků alchymie.
Kelley získal značný majetek včetně domů na tehdejším Dobytčím trhu v Praze a statků v Jilemnici. Císař ho povýšil do šlechtického stavu a obdařil titulem císařský rada. Obrat nastal v roce 1591, kdy je Kelley zatčen a uvězněn na Křivoklátě. Zůstal tam dva roky bez jakéhokoliv soudu a po propuštění mu byl dokonce vrácen majetek, takže o důvodech zatčení panují nejasnosti. Jeho sláva však už pohasla a dluhy naopak rostly. Proto se v dubnu roku 1596 ocitá ve vězení pro dlužníky v Mostě, na hradě Hněvín, a jeho statky jsou rozprodávány k uspokojení věřitelů. Během svého dlouhého pobytu na Hněvíně sepsal traktát o kameni mudrců, jedinou knihu, která po něm zůstala. Ani ta však císaře neobměkčila a Kelley raději volil za pomoci své ženy dobrodružný útěk a nakonec smrt.
Všeobecnou popularitu „magistra“ Kelleyho přinesl ve 20. století film Císařův pekař, v němž si zahrála také zmíněná nevlastní dcera Vestonie neboli Sirael. Oblíbenou postavou je i v Mostě, kde má na hradě Hněvín vlastní sochu a v novém tisíciletí i vlastní slavnosti. *(kat)*

Kam za kulturou v měsíci listopadu

KULTURNÍ TIPY

MOSTECKO a CHOMUTOVSKO

■ **3. 11. - Listování s Robertem Fulghumem.** Americký spisovatel Robert Fulghum se opět vrací do Česka, aby vyjel s projektem LiStOVáNÍ představit svou novou knihu Opravář osudů. Uvidíte také divadelní představení z knihy Co jsem to proboha udělal? A pak budete mít možnost si s Robertem Fulghumem popovídat a nechat si podepsat knihy. Několik z jeho titulů bude i na místě výhodně k mání. Robert Fulghum vybral ty nejzajímavější postřehy, příhody a témata a upravil je pro knihu Co jsem to proboha udělal?, a to v duchu knih, kterými se jako spisovatel v 90. letech proslavil. Městské divadlo v Mostě, od 19:30 hodin, vstupné 150 Kč.

■ **5. 11. - Technohraní 2017.** Druhý ročník zábavného odpoledne s vědou a technikou pro děti od 6 do 12 let. Přijďte si vyzkoušet virtuální realitu, roboty, autodráhu, chemické pokusy i další zajímavé soutěže. Středisko volného času Most od 12:00 do 17:00 hodin.

■ **7. 11. - Reliéfy empory mosteckého kostela.** Oblastní muzeum Most zve na přednášku k 500 letům od začátku stavby kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Začátek v 17:00 hodin, přednáší Mgr. Renáta Klucová.

■ **8. 11. - Den otevřeného vyučování a otevřených dveří.** Pro zájemce o studium na Podkrušnohorském gymnáziu v Mostě je připraven bohatý program. V dopoledních hodinách (od 8:00 do 11:40) je možné navštívit přímo výuku, od 16:00 do 18:00 je škola otevřena také pro rodiče a širokou veřejnost. V 17:00 hodin proběhne slavnostní vyhlášení výsledků matematické soutěže LOGIK, kterou škola pořádá pro žáky základních škol okresu Most.

■ **9. 11. - Rodina svítí Mostu.** Přijďte s vlastními lampiony rozzářit město. Sraz v 17:00 hod. u 15. ZŠ, Skautského střediska Most a SVČ. Od 17:30 je na 1. Náměstí připraven kulturní program.

■ **10. 11. - Tramvaj do stanice touha.** Premiéra světoznámého moderního amerického dramatu Tennessee Williamse. Tragédie nepochopení a lhostejnosti vůči ostatním. Může zlomený motýl, jemný a citlivý, obstát vůči zvířecím stránkám lidské bytosti? Hrají: Zita Benešová, Lilian Fischerová, Michael Vykus, Jakub Koudela, Michaela Krausová, Matyáš Procházka, Jan Beneš a další. Městské divadlo v Mostě, od 19:30 hodin, vstupné 200 Kč.

■ **11. 11. - Lucerničky sv. Martina.** Středisko volného času Most pořádá oblíbenou procházku po Resslu s úkoly a opékáním buřtíků. Start 16:30 - 17:30 hod., vstupné 20 Kč/dítě.

■ **11. 11. - Hudební festival Most for Music.** Jedenáctý ročník multižánrového hudebního festivalu. KD Meduza Most, od 17:00 hodin. Vstupné 150 Kč na místě, 100 Kč v předprodeji.

■ **11. 11. - Koncert Daniela Hůlky a Pavlíny Senić v děkanském kostele.** Vstupenky jsou v prodeji v pokladně kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě za zvýhodněnou cenu 500 a 300 Kč. V den konání koncertu bude cena 550 a 350 Kč. Vstupenky ke stání budou k mání za 250 Kč. Začátek v 17:00 hodin.

■ **13. 11. - Vince Agwada (Chicago).** Další z koncertů v rámci cyklu Mostecká knihovna hraje.

■ **14. 11. - Zbraně a zbroj Terakotové armády.** K jedné ze svých významných letošních výstav pořádá Oblastní muzeum Most přednášku na téma: „Zbraně a zbroj Terakotové armády; Válka v dobách Čchin a Chan". Přednáší Mgr. Jiří Šlajsna, začátek v 17:00 hodin.

■ **14. 11. - Benefiční koncert pro Diahelp.** Tradiční akce v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Výtěžek z koncertu poslouží na podporu dětí z Mostecka a okolí, které trpí chorobou diabetes melitus I. typu. Začátek v 18:00 hodin.

■ **18. 11. - Baron Prášil - noc divadel.** Slavná a zaručeně pravdivá vyprávění Barona Prášila v kabaretně laděné inscenaci. Po představení následuje již popáté Noc divadel. Městské divadlo Most od 19:00 hodin, vstupné 150 Kč.

■ **20. 11. - Ludwig van Beethoven.** Podzimní večer Festivalového orchestru Petra Macka, sólistů hudebních divadel a Pražského komorního sboru (k výročí 17. listopadu). Městské divadlo Most od 19:00 hodin, vstupné 300 Kč.

■ **21. 11. - Sokrates 2.** Prezentace vysokých a vyšších odborných škol pro zájemce o studium. Vstupní hala Střední průmyslové školy Most, od 8:00 do 17:00 hodin.

■ **25. 11. - Pohádka na předpis.** Autorská pohádka Divadla rozmanitostí o tom, co všechno se dá zažít při návštěvě u pana Doktora. V kouzelné divadelní ordinaci se předepisují především pohádky, které mají léčivé účinky. Pro děti od 3 let. Divadlo rozmanitostí Most, předpremiéra od 10:00 hodin, premiéra v 17:00 hodin.

■ **30. 11. - Rozsvícení školního vánočního stromu na 4. ZŠ Most.** Rozsvícení vánočního stromu předchází ukázce vánočních zvyků a tradic. Nádvoří ZŠ Václava Talicha, od 17:00 hodin.

PARDUBICKO

■ **16. 11. – Olympic ve Chvaleticích.** Koncert nestárnoucí rockové legendy české hudební scény. Divadelní sál DK Chvaletice, od 19:00 hodin, vstupné 390 Kč.

■ **18. 11. – Sebastian v Pardubicích.** Koncert v populárním pardubickém klubu Žlutý pes začíná ve 20:00 hodin.

■ **20. 11. - Monika a Jirka Vackovi - cestovatelská beseda.** Tentokrát s podtitulem Nový Zéland sakra na těžko. Kulisárna DK Chvaletice, od 18:00 hodin, vstup zdarma.

■ **23. 11. - L. Drahoňovský - cestovatelská beseda.** Tentokrát bude tématem Rusko - Toulky Jižním Uralem. Kulisárna DK Chvaletice, od 18:00, vstup zdarma.

■ **24. 11. - Hraběnčiny zlaté papuče.** Divadélko kůzle připravilo pohádku o pozvání na ples do Vídně. Kulisárna DK Chvaletice, od 19:00 hodin, vstupné 50 Kč.

■ **24. 11. - Festival her a hraček.** Pro malé i velké bude připraven v ABC Klubu Pardubice od 10:00 hodin.

■ **24. 11. - Lucie Revival ve Žlutém psu.** Písně skupiny Lucie ve špičkovém provedení. Skupinu založilo na podzim 2005 pět zkušených muzikantů - zčásti studentů, zčásti absolventů hudebních konzervatoří. Teď je předvedou publiku pardubického klubu Žlutý pes od 20:00 hodin.

■ **26. 11. - David Koller Acoustic Tour 2017.** Jeden z nejrespektovanějších českých muzikantů, člen kapely Lucie na akustickém turné po českých divadlech. Těšit se můžete například na písně Chci zas v tobě spát, Gypsy Love, Amerika i další hity z celé jeho hudební kariéry. VČD Pardubice od 19:00 hodin.

BLAHOPŘÁNÍ

Dne 9. listopadu oslaví 60. narozeniny pan **Václav Motejzík**. Kolektiv spolupracovníků z velkostroje KU86 touto cestou kromě hodně zdraví, štěstí a pohody jak v soukromém, tak v pracovním životě přeje, ať mu i nadále vydrží jeho humor.

VZPOMÍNKA

Dne 13. listopadu uběhne již 11 let ode dne, kdy nás náhle opustil manžel, táta a děda **Jiří Holý z Jirkova**. Pracoval dlouhá léta jako mechanik trolejí v lomu ČSA a Obránců míru v Komořanech.
Dne 12. listopadu by mu bylo 80 let.
Stále vzpomínají manželka Helena a synové Jirka a Petr s rodinami.

INZERCE

Prodám byt 1+2 v osobním vlastnictví - Jirkov Na Borku.
Tel.: 606 922 074.

NAROZENINY

Životní jubilea zaměstnanců Czech Coal Power. Vedení společnosti jim přeje hodně zdraví a pracovních úspěchů do dalších let.

3. listopadu
Zdeněk Šmíd – řidič pracovních strojů

POMŮCKA: BETTERAVE, FELÁH, NOVAS, PREMIE, VŘETEN	SPZ OCHESNFURT (NĚMECKO)	ČESKÝ MEDAILÉR A ZLATNÍK	SRDEČNÍ SLABOST	KÓD MOLDÁVIE		LYŽAŘSKÝ VÝTAH	POHOVKA	STARÁ SOLMIZAČNÍ SLABIKA	SVISLÉ DŮLNÍ DÍLO KE SPOUŠTĚNÍ TĚŽNÉHO MATERIÁLU		ATAK	KDEKOLI	JEZERO V POLSKU	ŽENSKÉ JMÉNO (4.3.)
DVOULETÉ OBILÍ SETÉ NA PODZIM					PODNIK V PIEŠŤANECH / KÓD LET. SPOL. ETHIOPIAN AIRLINES					OCHUTNÁNÍ				
HUŇATÝ										SKUTEČNOST / ZKR. REZNÁ OCEL				
	SPZ SONTHOFEN (NĚMECKO) / OZNAŽENÍ LETADEL JAR (JIŽNÍ AFRIKA)			UKAZOVACÍ ZÁJMENO / TYPOGRAFICKÁ JEDNOTKA				BOUNTY / NÁŠ BUDITEL (FRANTIŠEK JAN)						
ODKUD					POPRAVČÍ / DRUH LITERÁRNÍHO DÍLA				NĚMECKY STRÝC / DIVADLO (ZAST.)					
HVĚZDA V SOUHVĚZDÍ HERKULES						DÁNSKÁ OBJEMOVÁ MÍRA / ALUVIUM				FRANCOUZSKÝ ROMANOPISEC (1840-1902) / HOLANDSKÉ SÍDLO				
	KLESÁNÍ	Tajenka (1. část) / ČÁSTICE											VOJENSKÁ JEDNOTKA (ZAST.)	RUSKÁ ŘEKA
PATNÍ							STAVEBNÍ MATERIÁL							
INDICKÝ FILM			OBJEM. JEDNOTKA ČINY / FR. ROMANOPISEC 19.STOL (JULES)				ERB UDĚLENÝ KRÁLEM / FRANCOUZSKY CUKROVÁ ŘEPA					ČÁST VOZŮ / ANGLICKY CITOVÝ		
MÁLEM				SPZ SCHROBENHAUSEN (NĚMECKO) / ŠREKOU				ANGL. NAHORU / GHANSKÉ SÍDLO			CITOSLOVCE ÚDIVU / VÝSTIŽNĚ			
	OZNAČENÍ SPIRÁLNÍ GALAXIE	ČÁST OBCE KÁMEN / DROBNÝ KANÁL			ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKA / ODKLADY					KÓD TURKMENISTÁNU / SPOR			ROTA	SÍDLO V BELGII
DLUŽNÍ ÚPIS						RUSKÁ ŘEKA / STÁT SE ŽIVĚJŠÍM			OBILNINA / SONDA					
KRACH								SOUČÁST PŘÁDELNICKÝCH STROJŮ / PŘISVĚDČOVAT						
	Tajenka (2. část) / SLOVEN. KARTÁČ													BOULE
NÁZEV HLÁSKY K			ČISTIT NA POVRCHU / JAKO PODLE							NORSKÁ HORA V POHOŘÍ GRYTÓY / MPZ PAKISTÁNU				
POBÍDKA				BOJ / SLOVEN. POLNÍ MÍRA					KYPĚT / TIHLE					
ROLNÍK V ARABSKÝCH ZEMÍCH						NÁHRADNÍ PROGRAM					SOUHLAS			
AKVARIJNÍ RYBY						MRAVOKÁRCE					SÍDLO V JIŽNÍM VIETNAMU			

V tajence vyluštíte motto. Správné znění tajenky ze zářijových DN: Jsem krutý i něžný, jsem život. Výhru získávají: **Emil Mihal**, Severní energetická; **Martin Bidrmann**, Coal Services; **Vladimír Pařízek**, Coal Services. Vyluštěnou tajenku můžete zasílat na adresu: Vršanská uhelná a.s., redakce Důlní noviny, V. Řezáče 315, 434 67 Most nebo e-mailem: dulni.noviny@vuas.cz. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce. Uveďte přesnou adresu pro případné doručení výhry.

Skákali přes kůži, aby z nich byli horníci

Do Mostu se po několika letech vrátila jedna z nejslavnějších hornických tradic Skok přes kůži. Právě tímto způsobem se do hornického cechu přijímají studenti vysoké školy báňské. O tom, že jde skutečně o historickou tradici, svědčí i fakt, že letošní Skok přes kůži, jehož pořadatelství se ujaly Vršanská uhelná a Severní energetická, měl pořadové číslo 128. A také tentokrát došlo na všechny náležitosti, které musí každý Skok přes kůži dodržet. Od slavnostního průvodu městem, až po přísná pravidla samotného ceremoniálu, který se řídí Pivním zákonem.

Do mosteckého Repre dorazilo na Skok přes kůži téměř kompletní vedení úseku odvodnění Severní energetické.

Teprve až přeskočí kůži s kahanem v jedné ruce a půllitrem piva ve druhé, které musí před skokem vypít, mohou být absolventi vysoké školy báňské přijati do hornického cechu.

Adepti hornického řemesla procházejí městem v průvodu a hledají nadlišáka, který je přivede ke slavnostnímu skoku.

Skok přes kůži je příležitostí také k setkání. V Mostě se sešly čtyři stovky horníků nejen z Čech a Moravy, ale také ze Slovenska i Polska. Foto 5x: (pim)

Nadlišáka musí průvod (salamandr) najít v některé z místních nor (hostinců).

Důlní noviny – vydává Vršanská uhelná a.s., V. Řezáče 315, 434 67 Most, IČ 28678010. Určeno pro vnitroakciovou potřebu. Registrační číslo MK ČR E 11596. Měsíčník, vychází v nákladu 5 000 kusů.
Redakce DN: V. Řezáče 315, 434 67 Most, e-mail: dulni.noviny@vuas.cz. Grafická úprava a tisk: RAPRINT, s.r.o., Čepirohy 56, 434 01 Most